

Senkinek nem bántja a szemét a szemét?

Aki nyitott szemmel jár, gyalogosan vagy járművel a Mátrában, sajnálatos módon tapasztalhatja, hogy nagyon szemetes a környezetünk.

Csak néhány helyszínt említenék: a Nagy - Lapát-tető parkolójában (Bobpálya fölötti kanyarban) az egyik négy csillagos hotel óriás plakátja hirdette: „*Luxus a Mátrában*”.

Alatta, mellette szeméthegek, amely a hónapok óta nem ürített kézi szemetesekből került ki. (Időközben levették a hotel plakátját). Továbbhaladva, a Görgöbikki pihenő két szemetese csordultig telve, így a vad, a szél még látványosabbá „terítette”. Hasonlóan a Honvéd üdülővel, valamint a Vörösmarty-turistaházzal szemközti parkoló kézi szemetesei és környezete, ahol már bokáig ér a szemét, szabályos szemételepek alakultak ki, és legalább 100 méteres körzetben az erdőrészeket is beborította a

szemét. Így, szeméttel telve telt el az ősz, így vártuk az ünnepekre a vendégeket, akik között sok külföldi is volt, de hasonló helyzettel találkozunk Mátrafüred frekventált belterületén is. (Február elején a Vörösmarty-turistaház és a Honvéd üdülő előtti parkolóban annyi történt, hogy a kézi szemetesekből kivették „nagyjából” a szemetet, de körülötte és a közeli erdőben nem takarították össze és a szemetesek nincsenek kibérelve.)

Aki a Mátra bármely részét közelíti meg a 24-es főúton halad végig, és ez a látvány tárul elé. Vajon, mit gondolnak erről a „gazdátlan” vidékről? Joggal elvárható lenne, hogy akinek ez lenne a dolga felkészüljön az ünnepekre, vendégfogadásra, csakúgy, mint az otthoni környezetünkben tesszük. Mint volt köztisztviselő számos szervezetet, hivatalt tudnék felsorolni, akinek ezt jelezni illene,

vagy netalán az ő feladata lenne ezen területek rendben tartása. Annál inkább, mivel Magyarországon minden talpalatnyi földnek van tulajdonosa, kezelője vagy használója és felelősséggel tartozik az adott területért, de ezek szerint senkinek nem bántja a szemét a szemét.

Visszatérő, évtizedes gond, hogy nincs gazdája a Mátra turizmusának, nincsenek turistacsalogató rendezvények. Sajnálatos módon, évek óta húzódik egy látogató központ létrehozása, pedig több ezer vendég, turista, átutazó halad keresztül Mátrafüreden.

Szűkebb és tágabb környezetünkben minden helyi adottságot megragadnak, hogy vonzóvá és eladhatóvá tegyék környezetüket a turisták számára, mi pedig nem tudunk élni ragyogó természeti adottságaink adta lehetőségekkel, főleg most, amikor a turizmus fellendülőben van.

Szuromi László

Miért zöldebb a más pázsítja?

Mátraalmás, a Nyugati-Mátra 133 lelket számláló kis faluja, ahol megdöbbenve olvastam, hogy az elmúlt évben június 8-tól augusztus 31-ig hét rendezvényt szerveztek, *Népek zenéje* címmel.

Ízelítő a gazdag kínálatból: Muzsikál az Erdő nyitórendezvénye, az Andok zenéje, hangulata perui és bolíviai zenészekkel, a Nuestro Camino együttes a tiszta, ősi hagyományt követő flamenco zenét és táncot mutatta be, Hagyományörző Szlovák Nemzetiségi Találkozó, a Vizin zenekar Pécs, Baranya népzenei életét tolmácsolta, a Mydros zenekar tavernazenének kedvező hangszerelése görög zenét és táncot mutatott be, de volt népdal est is, s mindezt a Mátraalmásért Egyesület az önkormányzattal karöltve valósította meg, és valamennyi program ingyenes volt a látogatóknak.

Patinás, környezetbe illő, terméskőből kirakott főtere roskadozik a szebbnél-szebb

virágoktól, úgymond nemcsak várják, hanem készülnek is a vendégek fogadására. Adódik a kérdés: és nálunk?

Egy darabig el lehet vegetálni abból a tudatból, hogy Mátrafüred egy országos ismertségű üdülőhely, de ezt a „tudatot” előbb vagy utóbb megunják a turisták, hiszen annyi vendégcsalogató attrakcióval várják őket még egy ilyen kis faluban is, mint Mátraalmás.

Van egy lepusztult szabadtéri színpadunk, szégyellni való parkunk, ahol a díszes, kivilágított sétányok helyett az elfüvesedett közlekedő utakon legfeljebb bukácsolhat a turista.

A Gyöngyfesztivál rangjához méltó környezet Mátrafüreden lenne a betonfalak közé beszorított gyöngyösi helyszín helyett és a mátrai turistáknak is program lenne.

Elgondolkodtató, hogy a Mátrában megjelenő turizmus nem érződik a városban, ami jól látható az üres, kihalt kávézók, éttermek forgalmán.

A téli Mátra

Gyermekkorunkban rengeteget túráztunk, és a régi emlékeken felbuzdulva úgy gondoltuk, hogy itt az ideje egy komolyabb „megpróbáltatásnak”. Így esett a választás a Mátrafüredről induló Téli Mátra Teljesítménytúrára, ami a téli Mátrán át

vezetett. Mivel nem tudtuk, hogy milyen terepviszonyokra számíthatunk, a 25 kilométeres (M) távot választottuk, amely nem a leghosszabb, de így is keménynek bizonyult.

Az országosan is nagy hírnévnek és elismertségnek örvendő Mátra Múzeumba lemennék, ahonnan a kisvonattal jönnek is vissza, nem nézik meg a várost, pedig lenne látnivaló. (Az okfejtésre nem térünk ki, de mindenképpen megérné a téma egy fórumot, hogy miért csak átutazók a vendégek a *Mátra kapuján*).

Reméljük, hogy az ez évi költségvetésből jut Mátrafürednek bővebben szépítésre és rendezvényekre is.

Jó lenne, ha látná a város is, hogy a részönkormányzat, mint bizottság, nem hozta meg a hozzá fűzött elvárásokat, pénzbe is kerül, aminek száz helye lenne.

Amikor Mátrafüred fénykorát élte üdülőhelyi biztos igazgatta az ügyeket, aki tavasszal felmérte a teendőket, végigjárta a forrásokat, menedékházakat és intézte az ügyeket egészen Kékestetőig, de legfőképpen számon lehetett kérni, ha valami nem volt rendben, volt felelőse a Mátrának.

R. G.

Már a túra elején kiderült, hogy túlöltöztünk és az is, hogy nem ússzuk meg szárazon, mert a hó egyre csak esett. Igaz, ez még csodálatosabbá tette az amúgy is magával ragadó tájat.

Az ellenőrző pontokon a remek szervezésnek köszönhetően forró teával, zsíros kenyérral, erőlevessel és meleg tűzzel fogadtak. A kis szusszanás után feltöltődve indultunk tovább. A Pisztrángos-tónál egy „túrázó” kutya okozott riadalmat, mert beszakadt alatta a jég, de az ott összegyűlt túrázók hívogató szavára szerencsésen partra kúszott.

Nekivágtunk a harmadik szakasznak, ami valóban nehézséget okozott a nagy

szintemelkedés miatt, de sikerült felérni a csúcusra, ahol kis pihenő és pár kép készítése után folytattuk is az utunkat, hogy tartsuk a szintidőt. A lefelé vezető út némi meglepetést tartogatott, mivel bizonyos részeken igen csúszóssá vált.

A célban elégedetten, megkönnyebbülve pihentünk, majd levezetésképpen - a jelvényünket büszkén viselve - visszagyalogoltunk a vendégházba, amely nemcsak a rajthoz, hanem az üdülőhely

központjához is közel volt: csendes, nyugodt hely, amely tökéletes pihenést nyújtott egy ilyen túra után.

Mivel Székesfehérvárról érkeztünk, Mátrafüreden töltöttük a hétvégét, megnéztük a látványokat, és jó élményekkel telve indultunk vissza.

**Bálint István, Fülöp Tamás,
Géro Gábor, Rózsenberszki Tamás**

Szálka a szemünkben

A Szabad Föld 2013. december 20-i számának *Zöldsarok* rovatában olvastam az első pillantásra örvendetesnek tűnő rövid hírt, **Megújuló turistautak** címmel: „Csaknem egymilliárd forintból méri fel a mintegy 22 ezer kilométernyi turistaút állapotát, ugyanakkor a jelzések festésére mindössze 50 millió forint jut az elkövetkezendő években - hangzott el a Magyar Természetbarát Szövetség megalakulásának 100. évfordulóján tartott ünnepséget megelőző tájékoztatón.”

A magyarországi turistautakat és azok szakirodalmát jól ismerőként ezen a fórumon is felajánlom a Magyar Természetbarát Szövetségnek és más illetékeseknek, hogy a Mátrafüredért Természetvédelmi és Turisztikai Alapítvány elvállalja a felmérésre szánt egy milliárd forint töredékéért, néhány százezer forintért a turistautak felmérését.

Igen, jól olvassák. Egy milliárd forint. Az ország teljes területéről rendelkezésre állnak térképek, turistakalauzok, melyek minden

információt tartalmaznak. Például a Mátrában 64 túraútvonal található mintegy 619 kilométer hosszúságban.

Kérdés, mi kerülhet közel egy milliárd forintba?

Az Országos Kéktúra GPS-es felmérése 2013. október 11-én fejeződött be. Véleményem szerint a helyi, mint például a mátrai turistautak GPS-el való felmérése nem szükséges, mivel ettől az információtól sokkal sürgetőbb feladatok lennének a kiemelt turistautakkal érintett Mátrában.

Szuromi László

A nagy változások kis dolgokon múlnak!

Egy község, egy város annyira él, mint amennyire cselekvőek az ott élő emberek. Sok a körülményeit elszenvető ember, vannak, akik láznak, de azok, akik hallatni akarják a hangjukat, *cselekvőek*, a közjóért aktívan dolgozók mindössze 10%, és ha ez a 10 % nem kap valamiféle támogatást, hát akkor még kevesebben lesznek, és ennek az a veszélye, hogy a község vagy a város elfásul. Éppen ezért a Mátra Honvéd Kaszinó, azaz a helyi Civil Fészek több folyamatot is elindított, hogy összefogja a Gyöngyösön és a környező településeken lévő civileket, hogy megfelelő információval lássa el, és szakmailag képezze őket. Ennek a folyamatnak az egyik állomása volt a 2104. február 15-én megrendezésre került 5. Civil Tudatos Összefogás Konferencia és Fórum a gyöngyösi városháza dísztermében.

A rendezvényen nagyon sok civil szervezet vezetője, aktivistája jelent meg, de mégsem voltak elegendőek. A program védnöke ez alkalommal is Bozsik István alpolgármester volt, a Civilek Gyöngyösért Elnöke, akinek a kérésére Szablics Bálint, az EMMI Államtitkárság Civil Kapcsolatok Főosztályának vezetője is megjelent és a forrásokról, az új civil törvényről szóló előadása után derekasan állta a rá zúduló kérdéseket. Sok színes helyi bemutatkozás mellett a helyi közösségi rádió, a MaxiRádiót is megismerhettük. A produkciók mellett a közösségépítő vonal szakmai részének vezetésére Dr. Vercseg Ilona fogadta el a felkérést, aki az ELTE oktatója, számos egyetemi tankönyv írója.

Néhány gondolat Vercseg Ilona előadásából: a mai fiatal generációk talán már nem is tudják, hogy hogyan kell

közösséget teremteni és abban létezni. A közösségekben való élet, a közjó gyarapítása nem része szocializációjuknak, így aztán nincs is miért csodálkoznunk: semmiből nem lesz valami. A szocializáció folyamán nemcsak az értékeket kell átörökíteni a következő nemzedékre, de társadalmi és közösségi lényei is kellene formálni azt nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is. Erre néhány remek példát mondott, majd kitért arra is, hogy a társadalompolitika nem integrálta és emelte magasabb szintre a jobbitó törekvéseket, vagyis nem hozta helyzetbe a cselekedni akarókat, tudókat az elmúlt évtizedekben. Rámutatott, hogy pl. miért is sikerült a leszakadás helyett a kiugrás Finnországnak? Röviden azért, mert a szegény sorból indult ország a '60-as években elhatározta, hogy amennyiben a szovjet befolyási övezetbe tartozással járó szűk mozgásterük engedi, megpróbálja lemasolni a skandináv jóléti modellt.

A finn kormány által összeállított válságkezelő csomag átmenetileg befagyasztotta ugyan a munkabérek, a munkanélküli segélyeket pedig még csökkentette is, ám négy, kiemelten fontosnak ítélt területen – egészségügy, oktatás, kultúra, K+F – a ráfordításokat a válság idején sem csökkentették, sőt, fenntartották a '80-as években elindított támogatásnövelő programokat. Finnország mára a legjómódúbb és legerősebb gazdaságú európai országok közé tartozik, nagyon magas a társadalmi szolidaritás és az egy főre jutó GDP alapján megelőzi az USA-t. Boldogságindex szerint is a legjobb helyek egyike a világban.

Feltette a kérdést, hogy vajon magához tér-e a magyar társadalom, rábred-e arra,

hogy neki is részt kell vennie a társadalmi-közösségi folyamatokban, és itt helyben milyen törekvések indulnak el. Rávilágított arra, hogy a valódi civil társadalom maga nem törekszik a hatalom átvételére, hanem élhetőbb, emberibb, egészségesebb, közösségibb életet szeretne élni. Tisztázott néhány alapfogalmat, hogy pl. mi a különbség *közjó* és a *magánjó* között, és így tudatosulhatott a résztvevőkben, hogy a közjó magasabb rendű jó, és a közösségi létre szocializálódott ember olyan természetesen fog dolgozni a közjóért, mint ahogyan levegőt vesz. Így válik igazán életképes közösséggé, amelyben az emberek együttműködnek annak érdekében, hogy hatással legyenek a helyi társadalom szabályaira, amelyben az ott élők közösségi életre vonatkozó célokat tűznek ki maguk elé, és képesek is a megvalósítására.

Folytatásra szükség van, ezt a helyszínen megjelent 58 civil szervezet képviselője megerősítette, ezért 2014. március 6-án 16 órakor a gyöngyösi Civil Fészek a Fő tér 9. sz. alatti Kaszinóban folytatásra várja az érdeklődőket Mihalik József irányításával, aki szombaton már megkezdte a megjelent civilekkel a közös pályázat elindítását a Norvég Alaphoz. Március 6-án téma lesz például a partner civil szervezetekkel való közös rendezvények, programok létrehozása; Civil kommunikációs eszköztár létrehozása, a Civil Kerekasztal folyamatos munkájának szabályai és a cselekvőképesség, a lelkesedés szinten tartásának fortélyairól való beszélgetés, valamint a még alvó civil szervezetek bevonása a közös alkotótérbe. Mindenkit szeretettel várunk.

Aradi Mária

A magyar Szent Korona története

Legszentebb ereklyénk eredete a mai napig vitatott, sőt erősen megosztott. Ennek oka pedig a két történelemszemlélet: a hivatalos „akadémiai” és a sok száz éves hagyományokra épített, mely a kiegyezésig jellemezte történetírásunkat. Sajnos, jelentős szakadék tátong közöttük, mely a koronakutatásban is jelen van. A Szent Koronáról tucatnyi írás, könyvek halmaza jelent meg. Azonban az igazi krimi akkor kezdődött, mikor e csodálatos ereklyét egy aranyműves csoport kezdte vizsgálni 1978 után. Ezen túl művészettörténészek, koronakutatók egyaránt letették névjegyüket e kérdésben. Az általuk levont konklúziók sok esetben eltérnek a korábbi eredményektől. Jelen cikkben az új kutatási eredményeket szeretném felvillantani a teljesség igénye nélkül.

A mi Szent Koronánk beavató korona, mely azt jelenti, hogy az uralkodó csak egyszer viselte: a koronázáskor. Ugyanakkor lecserelelhetetlen, vagyis a koronázás az ereklye híján a nemzet számára érvénytelen volt (erről később). A boltozatos korona a karizmatikus hatalom jelképe. Az égből eredő uralkodást fejezi ki, a fejbefödés az Isteni-törvény átvételének, gyakorlatának, megtartásának jelképeként. Ez a hatványt a káldeusoknál (suméruknál) már Kr.e.3000 körül megjelent, melyről prof. Kramer a világ első számú ékírásos agyagtábla kutatója tudósított: Isten - Ember szövetsége, az Isten törvényt szab, s ezt Szent Korona formájában az általa teremtett Ember fejére helyezi. A fedett korona Hun hagyományokat is őriz, mert a mai, szibériai utódai a szarvasagancssal díszített sámánkoronák az égi szarvast jelképezik. A csodaszarvas pedig Istentől származó jel, kapocs a királyokon át a lakókhöz.

Hol és mikor készítették a Koronát? A válaszhoz további alapos kutatásra van még szükség, elhamarkodott ítéletekkel árthatunk a jó ügynek. Az már vitán felüli, hogy i.u. 1000 előtti az ereklye, technikáját tekintve kaukázusi és szabír ötvösműhely terméke. A Tárüh-i Üngürisz magyar öszeszta 3000 évesnek datálja, míg a kutatók egy része a Kr. u. IV - VII. század közé teszik keletkezését. Az említett forrásból tudjuk továbbá, hogy a két magyar-szabír herceg, Hunor és Magyar megkeresztelkedtek. Hunor feleségül vette a Volgán átkelő hun vezér – Balambér - lányát, s a házasság révén ő lett a hun-szabír-magyar birodalom uralkodója. Csomor Lajos szerint a megrendelő Hunor lehetett, mert a kárpát-medencei központú európai birodalom uralkodójának keresztény hatalmi jelvényre volt szüksége. Mesterházy Zsolt a készítés idejét 303-325 közé teszi a szkíta gyökerű Pártus Birodalomba, s véleménye szerint a hunok által került át Európába 370 után.

Miért fontosak a dátumok? 303-ban halt mártírhálalt Diocletianus parancsára Szent Kozma, Szent Damján és Szent Demeter, a

Koronán szereplő négy mártír közül három. 325 pedig a niceai-zsinat éve, amikor az evangéliumokat kanonizálták, s Tamás evangéliuma apokrif (nem kanonizált) maradt, de az ő tisztelete, ősi szakralitása, hitele még elevenen élt Keleten. Moravcsik Gyula azonban úgy véli, hogy idő kell ahhoz, hogy a mártírhálalt haltak kultusza kialakuljon, ábrázolásuk olyan kiforrott legyen, mint a Szent Koronán, ezért ő a keletkezés idejét legkorábban a IV. század végére teszi. Az ő kutatásaiból tudjuk, hogy a hunok keresztények voltak és felségjelvényeikben is ekként gondolkodtak. Hieronymus egyházatya (348-420) írta: a „hunok tanulják a zsoltárokat”. Kiváló művészettörténészünk Pap Gábor a készítés idejét az V - VI. század fordulójára teszi, az Attila-fiak és utódok korára. A hun örökséget az avarok vitték tovább a Kárpát-medencében, s Nagy Károly tőlük rabolhatta el azokat a kincseket, melynek része lehetett a Korona is. A X. századi „kalandozó” hadjáratok oka nem lehetett más, mint az Attila-kincsek visszaszerzése. Kutatóink szerint, a Korona visszakerülése Szent Istvánhoz, több mint kalandos. Akár Frankföldről akár a pápai kincstárból érkezett is, kérdések halmazát veti fel. Pontosan tudjuk, hogy a pápa egy álomlátás következtében küldte vissza a fejéket a magyaroknak, akik uralkodójuknak koronát „követelnek”. A következőkben Szent Koronánk történetének néhány kiemelkedően fontos állomáshelyét nézzük meg.

Már a 12. századra kialakult és meggyökeresedett a koronázási aktus 3 fő eleme, mely mindvégig érvényben maradt a hitelesség zálogát is jelentve: Fehérváron - a Szent Koronával - az esztergomi érsek koronáz (ha nincs betöltve, akkor a rangidős főpap). 1301-ben kihalt a Turul-nemzetségi, az Árpád-ház, és három leányági „jelentkező” volt a trónra: Károly Róbert, Vencel, Ottó. Károly Róbertet már 1301 tavaszán megkoronázzák egy alkalmi koronával, mely érvénytelen volt (mint korábban írtam.). A másik két személyt, bár a Szent Koronával iktatták, de nem az esztergomi érsek - így ezek sem lettek elfogadottak. Vencel átadta a koronázási ereklyéket Ottónak, aki titokban jött az országba, magával hozva a Koronát egy nagyobb fakulacsban (csobolyó), melyet elhagyott és csak másnap alkonyatkor talált meg. A Képes Krónika szerint a megtalálás „égi jel” volt. Ottó Erdélybe indult, hogy Kán László tartományúr lányát feleségül vegye, de ez meghiúsult, sőt a Koronától is megfosztották. Időközben Károly Róbert hatalma megszilárdult, de Korona híján nem lehet törvényes király, bár Kán László 1308-ban elismerte hatalmát, de a Szent Koronát csak 1310-ben adta vissza, lehetővé téve a harmadik, törvényes koronázást. Az első női koronázott fő Mária volt 1382-ben. Őt apja I. Lajos fiúsította, később férjével,

Luxemburgi Zsigmonddal társuralkodó volt, majd visszavonult a tróntól. 1440-ben Habsburg Albert özvegye egyik udvarhölgye segítségével ellopatta legfőbb ereklyénket az akkor még méhében hordott gyermeke számára. A szülést követően hamarosan a koronázás is megtörtént: a gyermek V. Lászlóként lett király a jogrend szerint, s a család III. Frigyeshez menekülve neki adta át a fejéket. Ez a tény akadályozta a trónra kerülő Hunyadi Mátyást a koronázásban. Mivel ő pontosan tudta a Korona szakralitását, tárgyalásokat kezdett a császárral a visszavásárlásról. 1463-ban 80 ezer forintért sikerült megszerezni, 1464-ben pedig megtörtént a beiktatás. Mátyás halála után zűrzavaros idők következtek, a Habsburgok trónkövetelése, majd a török megjelenése.

1526 novemberében Szapolyai Jánost koronázták, majd rá egy évre I. Ferdinándot. A török 1529-ben a Koronát Szapolyainak adta, rá bízva az országot és 1551-ig Erdélyben őrizték, mikor Izabella átadta Ferdinándnak, aki a bécsi Hofburgba vitette, és ekkor már nem vigyázták koronaőrök. A koronázási hely Pozsony lett, mert Székesfehérvár török kézen volt. Rudolf (1576-1608) Prágába hozatta, akitől Bocskai István a bécsi békében (1606) követelte az ékszer Magyarországra vitelét, mely a fejedelem korai halála miatt meghiúsult. II. Mátyás (1608-19) javításokat végeztetett rajta és vasládát csináltatott a védelmére, valamint újra beiktatta a koronaőröket. Bethlen Gábor hadjárata idején elhozta Prágából az ereklyét, őriztette, majd visszaadta a Habsburgoknak. Mindeközben 1613-ban Révay Péter koronaőr leírta a Korona képi anyagát, mely nem azonos a maival. A Dukász kép helyén Szűz Máriát tüntette fel, melyet sok kutatónk nagyfokú idealizmussal jellemezett.

Miért feltételezi bárki is, hogy Révay a túróci főispán és koronaőr valótlanágot írt 1613-ban? A kérdések halmaza most következik: mikor, ki, hol, miért? Tudjuk, hogy II. József nem koronáztatta meg magát és a Koronát is Bécsbe vitette 1784-ben és a császári kincstárban őrizték. Amikor 1790-ben hazahozták kettős metszet készült róla, mely akár egy átvételi elismervény is lehet: ilyennek írták le korábban, ilyennek látjuk most. Szerencsétlenségünkre a metszet a hátoldalt nem ábrázolta, de ha mégis, az eltűnt. Vajon, erre miért volt szükség? Talán változott valami az eredeti állapothoz képest?

1809-ben a napóleoni háborúk idején újra menekíteni kellett a Koronát, és ekkor Almásy Pál koronaőr saját házában, Gyöngyösön is őrizte. (Szent Korona Ház, Felsővárosi Plébániai Hivatal). 1848 decemberében az osztrák támadás következtében Debrecenbe menekítették, 1849. augusztusában elásták., 1853-ban került újra elő, de a láda egy része

maradandó károsodást szenvedett. A budai és bécsi bemutatás után újra Budán őrizték a II. világháborúig, 1867-től koronaőrökkel a királyi palota e célra épített pánccsalmában. 1896-ban a millennium évében kiállították. Az utolsó koronázás 1916. december 30-án volt IV. Károly és Zita királyné személyében. A tanácsköztársaság idején Kun Béla árverésre bocsátotta a fejéket: egy müncheni ékszerésszel tárgyalva, 100.000 fontban alkudva. 1919. július 21-én egy német lapban megjelent cikk fejcíme a következő volt: "Kalapács alatt István koronája". Tudjuk azt is, hogy az ékszerész sokallta az árat, mert az 1867-es felértékelés mindössze 30.000-re taksálta. Az árverés Kun Béla rezsimének bukása miatt szerencsére megghiúsult. A második világháború idején 1944. december elején

Kőszegre vitték a Szent Koronát, menekítve az oroszok elől, 1945. március 27-én pedig elhagyta Magyarországot, Mariazellbe majd Mattseebe szállították. Pajtás Ernő koronaőr emlékezése szerint a front közeledtével április 26-27-én a láda tartalmát a kard kivételével egy kettévágott benzineshordóba rejtették és egy sziklafal közelébe elásták. A koronaőrök fogságba esésük után elárulva a rejtékhelyet átadták az amerikaiaknak. Csodálatos ereklyénk a frankfurti bank trezorjából az USA egy katonai támaszpontjára került (!), ahol őrizték (?). 1978. január 6-án Carter elnök döntése értelmében haza került, és a Nemzeti Múzeumban állították ki. 2000. január 1-jén a Parlament Kupolacsarnokában foglalta el helyét a Magyar Honvédség őrzésében,

2011. május 30-tól pedig a Honvéd Koronaőrseg védi.

Ennek az írásnak a célja az ismeretszerzésen túl, hogy gondolkodjunk. Való igaz, hogy a mai információáradatban nehéz felismerni az igazságot, de el kellene kezdeni kételkedni dolgokban, és kérdéseket megfogalmazni. Az éremnek több oldala van, nézzük meg valamennyit és hitelt érdemlően válasszunk. E választásban a mi értékrendünk, a lelkeségünk domináljon, az a magyar lelkület, mely az Igazságot keresi és tartja a legfőbb erénynek.

(Felhasználtam forrásként prof. Badiny Jós Ferenc, Csomor Lajos, Mesterházy Zsolt, Pap Gábor a Szent Koronával foglalkozó munkáiból, és a Tarih-i Üngürüszből). (Folytatjuk!)

Magyar Klára, történelem tanár

Könyvajánló

Jiang Rong, kínai író, álnéven írta *Farkastotem* című könyvét 2004-ben, amely világszerte nagy sikert aratott, és minden idők legdrágább filmje készült belőle Kínában.

A történelmi, filozófikus mélységű eposz az ember és a mongol sztyeppi farkas spirituális kapcsolatán keresztül figyelmeztet az emberi lélek pusztító erejére.

A '60-as évek kulturális forradalma idején a pekingi diákokat - a „tanult fiatalokat” - a pusztára küldték „átnevelő munkára”.

Csen Csen és barátai - „reakciós tudós” szülők gyermekei - ellenérzessel szemlélték a vörös gárdisták örületét Pekingben és 1967 telén a kínai-mongol határvidékre, az Ölon-pusztára költöztek egy új élet reményében, ahol megismerték a pusztai életet, a nomád népek évezredek küzdelmét a sztyeppi farkassal, ahol csak az ember és a

farkas jutott be a túlélésért folytatott harc döntőjébe.

A farkas lelki síkon a pusztai ember totemállata, de fizikai valójában a legkegyetlenebb ellensége. A rendkívül intelligens, bátor harcművész sztyeppi farkas a tökéletes bekerítő-megsemmisítő hadműveletével Dzsingisz kán és a nomád hódítók tanítómestere volt. A világtörténelem folyamán keletről csak a nomád népek voltak képesek csapást mérni Európára, és mind tisztelték a farkastotemet.

A pusztai farkas szabadságának és függetlenségének, bátor, vad és állhatatos jellemének az alapja a nagyon erős karakterben rejlik. Aki nem ismeri a farkast, sosem értheti meg a nomád népek lelkületét. Csen Csent mélyen megérintette a sztyeppi farkas, ezért elhatározta, hogy felnevel egy kistarkast, hogy minél jobban megismerje és megértse a farkasok természetét.

Sajnálta, hogy Darwin nem járt az Ölon-pusztán, mert elképesztette volna a mongol sztyeppi farkas, és művéhez még egy fejezetet töltött volna.

A kulturális forradalom az Ölon-pusztát sem kímélte. Betelepítették a földművelőket, akik kiirtották a farkasokat, mormotákat, a kis tavak élővilágát. A természet féktelen kirablása, a kapzsiság a pusztá vége felé jósolt.

Csen Csen és barátai visszatérve Pekingbe jogászok, társadalomtudósok lettek. Harminc év múltán tértek vissza újból az egykor dús legelőjű Ölon-pusztára, ahol már csak a „sárga veszedelem”, a homok, az elsivatagosodás fogadta őket.

Jiang Rong könyve arra hívja fel a figyelmet, hogy milyen pusztításra képes az emberi lélek.

Rostás Gabi

RÖVID HÍREK, INFORMÁCIÓK

FESZTIVÁL

Újból *Sárkány ellen sárkányfű*, minden idők egyik legsikeresebb rendezvénye 2014. június 11-13-ig. Minden információt megkaphatnak a szervező Aranygyöngy-Mátra Kft-nél, Eperjesi Richárnénál. (iroda@aranygyongy.hu; 0620/617-0563)

FELHÍVÁS!

A *Merjünk Sérülten Mozogni Egyesület* egy éve alakult Gyöngyösön, akikkel megalakulásuk óta dolgozik együtt Borszik István alpolgármester. Az egyesület heti két alkalommal biztosít sportolási lehetőséget gyógytornász segítségével. Az első sülésre február 5-én került sor Kékestetőn. A felszerelést Klauszman Viktor, a Síakadémia elnöke biztosította.

Munkájukhoz kérik az Önök segítségét: ne dobják ki a műanyag flakonokat, mert számukra a kupak és a flakon segítséget jelent. Mátrafüreden, a **Hegyi Sportok Bázisán** (HSB) lehet leadni a gyűjtődényekbe a kupakokat és flakonokat.

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK A POSTÁN

PostaNyugdíj Aranytalék (a befizetett összegre 20 %-os adójóváírás), PostaSzemükné (gyermeke, unokája jövőjéről gondoskodhat), PostaMozaik Megtakarítás, PostaNyugdíj Program (egyhavi díj ajándékba), PostaFészek Ór (otthonbiztosítás), PostaÉrték Ór (életbiztosítás). UtasÓr minden kedden 10 % kedvezmény, Fundamenta-állami támogatás. Vetőmag, üdítők, édességek nagy választékban. Elektronikus mobil feltöltés.

Következő lapzárta 2014. április 10. (e-mail: gabirostas@gmail.com)

A *Benei Krónika* valamennyi számát elolvashatják: az Országos Széchényi Könyvtárban, a Vachott Sándor Városi Könyvtárban, valamint a www.matrafured-benei.hu, a www.matrasport.hu weboldalon.

Impresszum - Felelős kiadó és felelős szerkesztő: Rostás Gabi (3232 Mátrafüred, Parádi út 15.); Tördelő: Papp-Krigovszky Beáta
A *Benei Krónika* támogatói: Giczey András, Győri Csaba (Jászplasztik Kft), Jurecska Endre, Keszthelyi László, Lukács Ferenc, Lukácsné Gyulavári Erika, Mátra 2006 Kft, Mátra Szakképző Iskola, Mátrafüredi Erdészet, Dr. Mózer Albert, Németh Gyula, Prompt '94 Kft, SecondWind MKSE, Szobóczy Tamásné, dr. Szobóczy Zsófia, Varga István.

Megjelenik 300 példányban Mátrafüreden, Mátraházán és Kékestetőn. Elérhetőség: 06-30/28-48-176

ISSN 2062-5286; HU ISSN 2062-5294 (online)